

Stajerc" izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
stro-Ogrsko: za celo
leto 3 krone, za pol in
četrt leta razmerno;
za Nemčijo stane za
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računani naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po
6 vin.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slojpe štev. 3.

Dopisi dobrodosli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža

Štev. 44.

V Ptuju v nedeljo dne 3. novembra 1907.

VIII. letnik.

Naznanilo. Zaradi praznika Vseh-
vetnikov je izšla ta številka že dan
popreje, to je v četrtek.

Ljubezen zmaga . . .

Oh priliki Vsehsvetih.

Jaz sem večna luč . . .

Mračni in megleni so dnevi, solnce nima
moči, — jesen je prišla: rumeno listje pada
z vej, rožice so izginile iz travnikov, — v
namenju smrti stojimo!

„Listje je odpadlo,
tiha vrh in plan,
tužno nas pozdravlja
rešnih ljubih dan“ . . .

V znamenju smrti! Za trenutek obstanemo
divjem boju za obstanek, vsa strast, vso so-
rast, vsa jeza in žalost izgine in človek se
pomni: tudi jaz bom moral odkriti preprogo
in stopiti v deželo temno in nepoznano, — tudi
pridem do zadnjega vzdihljaja in tudi mene
bodejo neali tja doli na mirodvor, v malo jamico,
v večnemu počitku . . . V vročem življenju ne
smemo na zadnjo uro, od danes na jutri ži-
vimo, kakor da bi bili večni in da bi nas nič
ne moglo premagati. Ponosni, ošabni, prev-
arini in sovražni smo, dokler ne pride večna
smrt in nam ne zamaši usta s pestjo zemljice . . .
zato —

„Mrtvih se spominjaj
Megla se vali, —
le pripravljen bodi,
da srce zaspi“ . . .

Le pripravljen bodi! Smrt ti ne zaprinese!
Kmalu pride ura in ležal bodeš v zemljici in
poleg tebe tvoj največji sovražniki, brez razlike
in . . . Hamlet je stal na pokopališču in držal
mrtvaško glavo v roki: kdo mi more povedati,
ali to glava kraljeva ali glava berača? . . . Smrt
izbriše razlike in nasprotja, smrt nas napravi
enake, — najrazličnejša pota hodimo v
življenju in končno pridemo vendar vsi do istega
tla, do — groba!

V tem tiči veliki pomen praznika Vseh-
svetih! Zakaj se sovražimo? Zakaj si nasprotu-
jemo? Zakaj mečemo blato drug na drugega?
Tudi, prav vsi smo umrljivi . . .

Smrt . . . nekaj groznega tiči že v besedi!
Danes sem še vesel, zdrav, z rdečimi licami in
v tri ležim na mrtvaškem odru, svede in rože
okoli mene, z mrljim obrazom in tihim mirnim
osem . . . Danes imam še ljubo mati in jutri
ni jo že nesejo in pogreznejo v temno jamo!
Danes se še razveseljujem nad otroškim smehom
moje dece in jutri — je nimam več . . .

Grobovi, grobovi so cilj človeštva!

Ali ti nevsmiljena smrt, ki trgaš otroka od
materinih prsi, sina od očeta, prijatelja od pri-
jatelja, sestro od brata, — tudi ti, smrt, si pre-
negljaliva! Vsako leto romamo na pokopališče,
vinašamo vence in prižigamo luči, — vsako
leto se za en dan spominjamo ranjkih in spo-

minjamo ljubih, ki počivajo pod zeleno odejo
večne zemljice . . .

Ljubezen premaga grobove, — ljubezen
zmaga . . .

Vsivreti so . . . Med grobovi korakamo in
kakor oblački na mračnem nebu prihajajo
spomini . . . Tu počivate, vi dragi ranjki, s kate-
rimi smo hodili roko v roki, — glejte, nismo
vas pozabili in čeprav vas ne moremo več po-
ljubiti, vam ne moremo več roke stisniti, —
ljubezen nas vendar še druži . . .

Ljubezen zmaga . . . Večna, nesmrtna si,
ljubezen!

Prišel bode čas, ko ne bode več sovraštvo
ljudstvo ločilo! Prišel bode čas, ko bomo vsi
tja doli počivali . . . Ali bode divjala po naših
grobovih in nadalje divja gonja, strupena strast?
Ali bode sovraštvo i nam večni mir kalilo?
Ali bode še vedno zavist med očetom in
sinom, med brati in prijatelji vladala? Ali bode —
kakor danes — še marsikateri sin komaj čakal,
da oče umrje, še marsikateri mož pospeševal
smrt žene, — ali se bode še vedno ob mrt-
vaškem odru od veselja vriskalo, — ali bode
sovraštvo večno? . . .

Upajmo, da ne! Na dan Vsehsvetih se
nam dozdeva, da prihajajo mrljici v belih haljah
iz grobov in plovejo kot sence okoli nas . . . In
mrljici govorijo, — mirno, s solznimi očmi go-
vorijo: ljubite se, kajti grob je že izkopan, v
katerem bodele počivali tudi vi . . .

Politični pregled.

Politični položaj. Za gotovo se še danes ne
more reči, kakšna usoda čaka nagodbni načrt.
Kmetijski poslanci, ki tvorijo sicer večino v državni
zbornici, so po političnih strankah tako raz-
cepljeni, da ni pričakovati edinega nastopanja.
Gotove politične stranke pa skušajo druga po-
litična vprašanja v nagodbno razpravo privleči.
Pridobiti si hočejo od vlade narodnostne dobitke
in potem, ko jim bode vlada kaj podelila, bodejo
tudi za nagodbo glasovali. To stališče imajo
zlasti Čehi, ta mali narod, ki zasleduje v pre-
vetnosti pota Madžarov. Klerikalci pa so skoraj
še bolj smešni. V Gradcu so se stepli napredni
in klerikalni študentje. Ker so jih dobili črni
fanti po grbi, napravili so črnuhi iz tega pretepa
„veliko politično zadevo“ ter zahtevajo „zado-
ščenje“ za graške klofute. To je „resnost“ goto-
vih poslancev, kaj?! Upajmo, da postane zbor-
nica vsaj toliko možata, da bode ločila nagod-
beni načrt od vsega političnega mešetarenja.
Avstrijski narodi so siti te presnetne politike in
so prišli gospodarsko na beraško palico!

Državni zbor je razpravljal v svoji seji z dne
24. okt. o raznih nujnostnih predlogih, ki so
imeli pač edini namen, preprečiti redno delo.
Ali vključ temu je stopila zbornica v prvo či-
tanje nagodbenega načrta. — 27. okt. je imela
edino z nagodbenim načrtom opraviti. Posl.
Ellenbogen je dejal, da je nagodba delavce po-
polnoma prezrla in da socialisti ne prevzamejo
odgovornosti za nagodbo. Dr. Fiedler (Mladoček)
je že zajahal narodnega konjčka in privlekel s
tem narodnostno gonjo v to gospodarsko vpra-

šanje. Hrvat Perić je izjavil, da ni zadovoljen
s pogodbo. Nemški radikalec Sommer je svaril,
vlado, naj ne privleče narodnostno politiko v
nagodbno vprašanje. Posl. Kuranda je govoril
proti dalmatinskim železnicam in izrazil upanje,
da bode avstro-ogerska banka l. 1900 ponehala.
— 28. okt. je govoril nemški naprednjak
M. Urban in rekel, da obsega nagodba toliko
določb, ki so v našo škodo in v prid Ogrske,
da bode težko sprejeta. Istotako se je izjavil
dr. Kaiser, ki je končal s temi besedami: „Mi
nečemo več ogrskega jarma nositi, kajti mi
potrebujemo močno državo, v kateri se bode
ponehala z razdirajočimi in narodnostnimi
postulati“ . . .

Proti avstro-ogrski nagodbi. Odbor avstrijske
centrale za kmetijstvo je sklenil na predlog vi-
teza Hohenbluma sledečo resolucijo: „Od vlade
predloženi načrt avstro-ogrske nagodbe je za
kmete nesprejemljiv, ker ne odgovarja
agrarnim interesom in nasprotuje agrarnemu
programu. Veterinarne določbe v tem načrtu so
take, da je varstvo naše živinoreje popolnoma
samolastni Ogrski izročeno. Surtaksa na sladkor
je neopravičena koncesija in dobiček za ogrsko
sladkorno industrijo. Opravičeno bi bilo, da bi
se tudi našo domačo minarsko industrijo pred
ogrsko konkurenco zavarovalo. Določbe glede
davka na žganje nasprotujejo zahtevam planin-
skih kmetov glede domačega žganja. Avstro-ogrska
banka ni v načrtu razdeljena, kar so agrarci že
davno zahtevali. Ravno tako niso v načrtu raz-
deljeni colninski dohodki, kakor bi bilo to opravi-
čeno, ker šenkamo danes Ogrski skoraj 30
milijonov kron itd. Iz vseh teh razlogov je naše
nasprotovanje opravičeno. — Zdaj je stvar
agrarnih volilcev na Avstrijskem, da
prisilijo svoje poslance, naj si bodo
te ali one narodnosti ali politične stranke, da
storijo v zbornici svojo dolžnost
in da glasujejo proti nagodbi z Ogrsko.“

Češka ministra odstopila. Češki minister
dr. Pacak in trgovski minister Fort sta odstopila.
Moža sta žrtve spletke, ki se vršijo v taboru
čeških strank. Cesar še ni sprejel demisijske mi-
nistrov. Baje se mu sploh še ni predložila, ker
je cesar še vedno bolehen.

Pretep v zbornici. Zadnjič bi se v zbornici
že zopet kmalu stepli. Češki butec grof Stern-
berg je kazal namreč sliko, ki je osmešila soc.
dem. poslanca Schuhmeierja. Zato so ga socialisti
na hodniku napadli in dobil bi jih po grbi, ko bi
ne pobegnili. Drugi dan je prišel z revolverjem v
zbornico, socialisti pa so rekli, da ga bodo s
pasjim bičem pretepli. S par klici na red od
strani predsednika se je stvar rešila. Ali zna-
čilno je to za „resnost“, s katero zapravljajo
gotovi poslanci ljudski denar . . .

Dopisi.

Iz Št. Petra na Medv. selu. Še ni dolgo,
da je bil Št. Peter tako srečen, da je imel
v svoji sredi lepega gospoda Korošca, kateri je
tukajšne občane hotel prepričati o svojem
neznosnem delu v državni zbornici. Lagal jim
je to in ono, samo da bi jih prepričal, da je